

Данилевська-Жугунісова Ольга

к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

м. Київ

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Продовольча безпека завжди була важливою складовою економічної і політичної стабільності у державі, тому питання її формування знаходилося у полі особливої уваги і розглядалося нерозривно з оцінкою функціонування та прогнозами майбутнього розвитку сільського господарства. Практика переконливо доводить у зв'язку з важливістю галузі для суспільства наявність та необхідність її державної підтримки. В одних країнах вона була досить суттєвою, в інших незначною, тобто набувала більше символічного характеру, що у кожному окремо взятому випадку залежало від рівня розвитку самого суспільства, можливостей макроекономічного рівня, напрямів реалізації державної політики в аграрному секторі, здатності суб'єктів до саморегулювання за умов ринкової економіки. Безсумнівними та безспірними залишаються наявність та необхідність такої підтримки.

Державна підтримка аграрного сектору в країнах з перехідною економікою і в Україні зокрема, характеризується недосконалістю та недостатністю фінансування галузі. Комплекс заходів державної фінансової підтримки, як правило, підкріплений відповідними нормативними документами та використовується залежно від реальної ситуації у аграрній сфері та на ринку продовольства.

Дослідження показують, що державна фінансова підтримка сільського господарства у США становить 40% вартості виробленої сільськогосподарської продукції, у країнах Євросоюзу – 35 % (шляхом надання дешевих кредитів, підтримання до 90% фіксованих цін на сільськогосподарську продукцію для забезпечення паритету, безпосередніх виплат аграріям), Японії, Франції – 72 %, в Україні – 8,3 % [3; с. 19].

У межах Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року обсяги та джерела фінансування наведено в табл. 1.

За розрахунками М.Я. Дем'яненка та Ф.В. Іваніни, для розширеного відтворення та підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції обсяги підтримки сільського господарства мають зрости до 20 млрд грн (10 млрд грн для досягнення паритетності у міжгалузевому товарообміні + 10 млрд грн для створення умов забезпечення прибутковості галузі та формування власних фінансових ресурсів, здатних здійснювати розширене відтворення). Враховуючи те, що міжгалузеві диспропорції стали причиною переливання прибутку з сільського господарства у посередницькі структури, державна підтримка повинна здійснюватись таким чином, щоб фінансові ресурси могли надходити безпосередньо до суб'єктів

господарювання [2, с. 80].

Таблиця 1

Обсяги та джерела фінансування Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року, [1]

млн грн

Джерела фінансування	Обсяги фінансування	Рік		
		2008	2009	2010-2015
Всього	128164,1	15726,2	16137,9	96300,0
У т.ч. кошти державного бюджету	120750,5	15318,9	15153,5	90278,1
кошти місцевих бюджетів	11,2	0,1	0,3	10,8
інші кошти	7402,4	407,2	984,1	6011,1

Таким чином, процес фінансування сільського господарства України з коштів Державного бюджету впродовж багатьох років характеризується неефективністю та недосконалістю розподілу.

Список використаних джерел

1. Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року // Економіка АПК. — 2007. — № 11. — С. 3–50.
2. Кириченко А. В. Бюджетно-податкове регулювання в системі державного регулювання економіки [Текст] / А. В. Кириченко // Економіка АПК. — 2010. — № 1.— С. 79—82.
3. Малий І. Й. Про романтизацію приватної власності на землю і кризу аграрного сектору [Текст] / І. Й. Малий // Економічна теорія. — 2008. — № 3. — С. 11–20.

